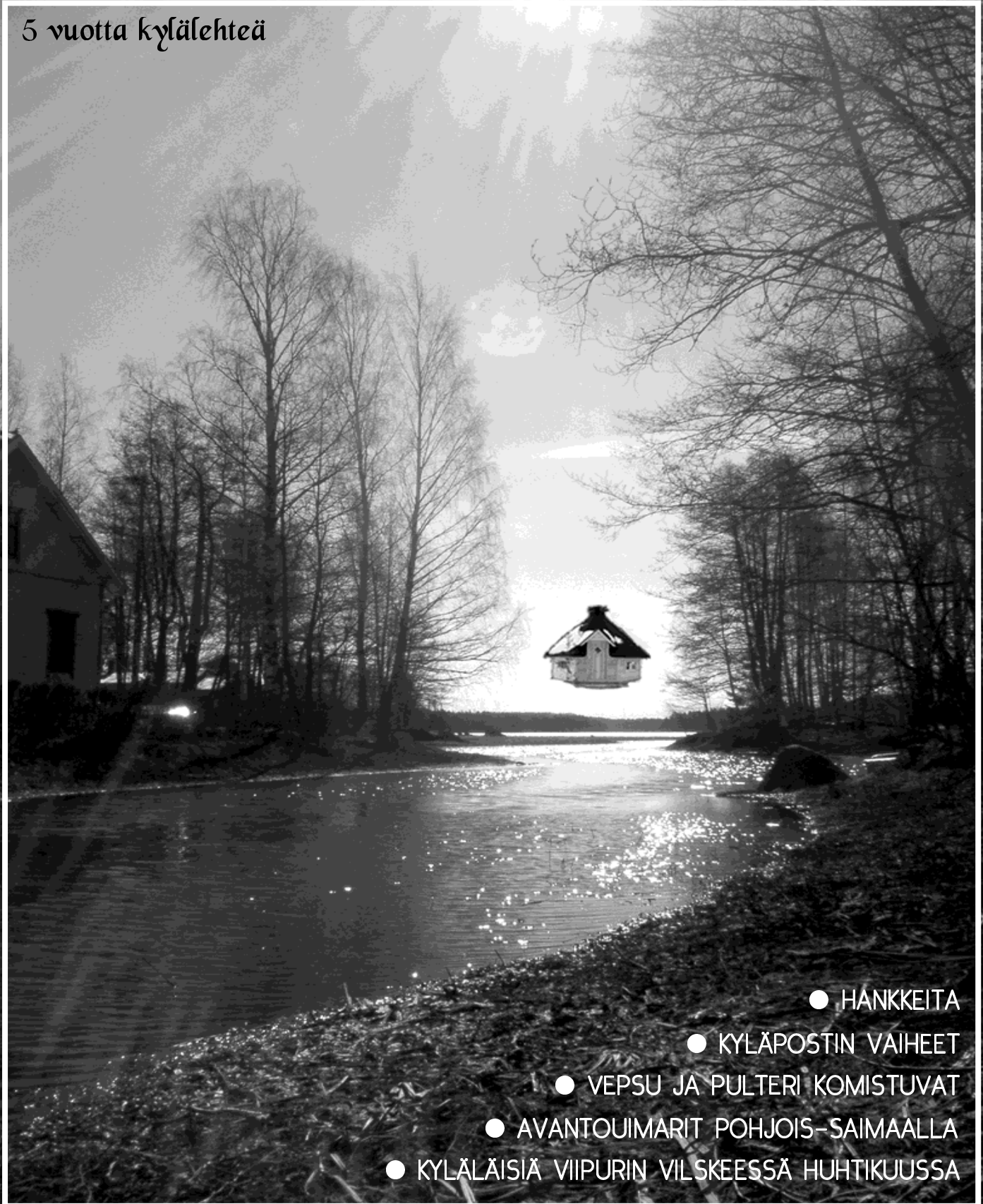

RANNANTAKAA...

MÄNTLAHTI - RAKILA - PYÖTSAARI KYLÄKULTTUURILEHTI, PAINOS 230 KPL, irtonumero 3 euroa.

5 vuotta kylälehteä

● HANKKEITA

● KYLÄPOSTIN VAIHEET

● VEPSU JA PULTERI KOMISTUVAT

● AVANTOUIMARIT POHJOIS-SAIMAALLA

● KYLÄLÄISIÄ VIIPURIN VILSKEESSÄ HUHTIKUUSSA

HANKKEITA... YHDESSÄ JA ERIKSEEN

Pysyvä lumi tuli tänä vuonna tammikuun loppupuolella, merikin jäätyn vasta silloin. Talvi oli riittävän kylmä vaikkakaan ei kovin pitkä - jäät lähtivät jo pari viikkoa ennen vappua.

Huhtikuussa varoiteltiin jäällä liikkuja heikoista jäistä, mutta eräänä päivänä Mäntlahdessa kuitenkin pelästyttiin ambulanssin tullessa pillit soiden Kylänrantaan. Muuan jäällä olevista pilkkijöistä oli pudonnut jäihin ja rannalla olijat olivat hälyttäneet apua. Sitä ei kuitenkaan tarvittu, sillä pilkkijä oli hyvin varustautunut kelluntapuvulla mahdolliseen jään pettämiseen ja pääsi omin avuin pois avannosta.

Maisema Museotien varrella Rakilassa on muuttunut. Puut on kaadettu ja kalliot sekä kivet ovat nyt hyvin näkyvissä. Klamilan kalasatamaan johtavan tien lähelle on myös tullut lisää hakkuuaukioita, sillä huhtikuussa sataman tienvarret täyttyivät kaadetuista puista.

Jumpat ja jooga jatkuivat Toivolassa huhtikuun loppuun asti. Keski- ja torstai-illat menivät mukavasti ja kunto nousi. Valitettavasti Haminan kansalaisopisto supistaa ensi vuoden toimintaa rahanpuutteen vuoksi ja Mäntlahdessaakin toimintaa vähennetään. Ensin puhuttiin joogan lyhentämisestä tunnilla, mutta tästä luovuttiin ja torstain jumppa siirretään todennäköisesti keskiviikkoon.

Leader-hanke käynnistyi vihdoinkin, kun Rannanpojat järjestivät suunnistuskurssin Toivolassa. Teoriaosuudet on pidetty ja toukokuun lopulla on maastoharjoittelun vuoro. Maastoharjoitteluun voi hyvin osallistua vaikka ei teoriaosuudella olisikaan ollut mukana, lupasi **Arto Tauria**.

Kyläyhdistys pitää villalankojen värjäyskurssin heinäkuussa. Luonnonkasveilla värjäyskurssit eivät ole uutta, sillä ainakin 1900-luvun alkupuolella järjestettiin Mäntlahdessa kursseja, joilla opetettiin näitä taitoja.

Mäntlahden kansakoulusta kertovan näyttelyn kokonainen on aloitettu. Vanhoja valokuvia on saatu jonkin verran, mutta lisää tarvitaan. Muistelimme, kuinka paljon meillä olikaan valokuvia, kun aloimme koota Sydänkylien kalastuskunnan 100-vuotisnäyttelyä. Lähes kolmensadan valokuvan aineistosta saatiin aikaiseksi monipuolinen yhdistyksen historiasta kertova näyttely.

Koulunäyttelyyn tarvitaan valokuvien lisäksi kaikenlaista vanhaan kouluun liittyvää esineistöä; kirjoja, vihkoja, piirustuksia, käsitöitä, koulureppuja ja mitä tahansa mikä mielestäsi liittyy näyttelyyn aiheeseen. Kaikki vanhat koulumuistot kannattaisi myös kirjoittaa ylös näyttelyä varten, sillä koulurakennuksen kadottua kylämaisemasta eivät uudet kyläläiset tiedä kadonneesta koulusta ellemmme tallenna vanhoja muistoja.

Näyttely kootaan Toivolaan, jossa se on esillä pari päivää. Sieltä se siirretään Haminan pääkirjastoon.

Kyllillämme on menossa **yhteisiä rakennushankkeita**. Pyösaaren maosakaskunta on saamassa valmiiksi pitkään suunnitellun Kota-hankkeen. Hanke on onnistunut ja edennyt suunnitelmien mukaisesti. Rakennustalkoita on maosakaskunnalla ollut tänäkin keväänä jo useita. **Lasse Malmi** kertoi meille tästä hankkeesta ja siitä valtavasta työmäärästä jota hanke on vaatinut. Hän antoi myös valokuvia käyttööme.

Olemme **Antero Sorannan** ansiosta saaneet seurata Rakilan osakaskunnan toimia kalamajansa säilyttämiseksi. He joutuivat luopumaan kalamajan paikasta Rakin Kotkassa ja saivat uuden paikan Itä-Kotkasta. Tammikuinen myrsky teki tuhojaan vanhassa kalamajassa, mutta onneksi uuden kalamajan rakentaminen on hyvällä alulla.

Mäntlahden Rannanpojillakin on Kota-hanke menossa. Ehkä saamme hankkeesta lisää tietoa seuraavaan lehteen.

Kaakonrannan kyläyhdistyksen kylätalkkaritoiminta

on osoittautunut tarpeelliseksi. Kevään aikana on kylätalkkari **Seppo Ojala** käynyt mm. kaatamassa puita. Pyösaaren mökkiläiset ovat myös työllistäneet talkkaria. Hänen palveluksiaan on tarjottu myös Vilniemelle ja saariinkin hän voi tulla veneellään.

Laajakaistayhteydet toimivat vihdoinkin kylillämme. Alkuvaikeuksien jälkeen ne saatiin pelaamaan hyvin. Kymen Puhelimeen voi ottaa yhteyttä, jos haluaa ADSL-liittymän itselleen.

Rannantaikaa väen toimintatapaa muutettiin hieman viime vuosikokouksessa. Lehti jatkaa jäsenlehtenä, jotta painokustannuksista ei tarvitse maksaa veroa. Jäsenlehti on ainoa lehtimuoto, joka voidaan painaa kirjapainossa ilman 22 % liikevaihtoveroa. Tavoitteemme on, että lehti voitaisiin tulevaisuudessa jakaa ilmaislehtenä alueemme talouksiin.

Tänä vuonna vuosikokous päätti jäsenmaksuksi 10€, koska yhdistyksellä ei muuten olisi ollut varaa painaa lehteä. Olemme jakaneet tuotteitamme kuten ilmoitustaululla olevat ilmoitukset ja CD-levyt ilmaiseksi toivoen pysyvämme kattamaan menot apurahoin ja lahjoituksin. Näitä ei kuitenkaan ole tullut riittävästi, joten jouduimme muuttamaan maksupolitiikkaamme. Yhdistys ei edelleenkään kerää rahaa pankkitilille vaan kaikki tuotto käytetään toimintaan.

Vuosikokous päätti myös palkata yhdistelmätuella muutaman työntekijän. Työntekijöistä ei tule yhdistykselle kuluja vaan kaikki palkkamenot katetaan yhdistelmätuesta. Työtä meillä kuitenkin on paljon, sillä suunnitelmissa on mm. julkaista kartta paikallisista nimistä sekä lehtemme viisivuotispainos, johon kootaan kaikki tähän asti julkaistut lehdet.

Rannantaikaa...-lehti tehdään kuitenkin kuten tähänkin asti vapaaehtoistyönä eli sen teosta ei kenellekään makseta palkkaa vaan se tehdään harrastuspohjalta. Lehden toimituskuluja ja painoa emme kuitenkaan saa ilmaiseksi.

Lehden tekeminen perustuu yhteistyöhön. Lopulliseen painomuotoon saattaminen vaatii toimituksen tiivistä työskentelyä, mutta lehden sisällön tuottamiseen tarvitaan kaikkien kyläläisten panosta tavalla tai toisella. Toimituksemme kiittää niin nykyisiä kuin entisiäkin asukkaita sekä mökkiläisiä. Ilman heidän myönteistä suhtautumistaan ei olisi saatu kaikkea sitä tietoa, joka nyt on tallennettu kaikkien saataville.

Oikeiden vuosilukujen löytyminen on vaikeaa, se on selvinnyt näiden vuosien aikana, kun olemme koonneet kylillemme historiaa. Esimerkiksi Mäntlahden postiasemaa koskevat vuosiluvut ovat selvinneet postimuseon virkailijan **Soile Siltalan** ja **Karri Haran** avustuksella sekä lukuisia ihmisiä haastatteleamalla.

Työmme on vasta alussa. Kyllimme muuttaa uusia asukkaita, joilla ei ole tietoa kylien menneisyydestä. Kerromalla heille sekä tuleville sukupolville kylien historiasta, on meillä mahdollisuus säilyttää perintömme elävänä.

Mervi Värri

HUOM! Muista irroittaa ADSL purkkisi niin sähkö- kuin puhelinverkosta UKKOSILLA !

KANSIKUVA:

Rantajoen suistoa keväällä Ilkka Ahmavaaran kuvaamana.

Horisontin yllä kelluva Kota siepattu Susanna Korpelan Vepsun saarella ottamasta kuvasta.

On lauantai, Vappuaatto, ilma on kolea ja sataa räntää. Tuuli käy jäämereltä. Kesä on kuitenkin jo ovella ja kauniitakin ilmoja on piisannut, niitä olemme hyödyntäneet Sirpan kanssa tekemällä pihatöitä ja polttopuita. Mukavaa on ollut kun naapureita ja ohikulkijoita on pysähtynyt juttelemaan kanssamme. Keväällä minusta tuntuu aina kuin me kaikki heräisimme osittaisesta talvihorroksesta. Valo ja lämpö tekevät ihmisistä iloisia ja hyvätahoisia.

Porkan Ollia minä olen kaivannut kovasti viime päivinä. Olli kuoli syksyllä puoli vuotta sitten. Talvella olin jo tottunut siihen, ettei Olli enää aja kotimme ohi moottorikelkalla talvikalaan, ettei hän tule parta huuteessa tarjoamaan Sirpalle haukea tai madetta, saati iltaisin juttelemaan. Ei näkynyt valoa Ollin verstaassa, minne oli aina hauska mennä katsomaan mitä hän nikkaroi.

Varsinkin keväisin seurustelumme oli tiivistä. Teimme molemmat polttopuita omilla pihollamme ja meillä oli näköyhteys, niinpä vietimme tupakkatauot ja juttutuokiot toistemme polttopuuplaaneilla. Meillä oli niin paljon samoja harrastuksia, että jutunaiheet eivät loppuneet. Oli rakentaminen, puusepäntyöt ja kirjallisuus. Kalastaminen oli varsinkin Ollin intohimo. Kirjailijoista hän lienee arvostanut eniten Kalle Päätaloa. Itsekin pidän Päätalon kirjoista, varsinkin Iijoki-sarjasta, josta meillä oli paljon jutun aihetta.

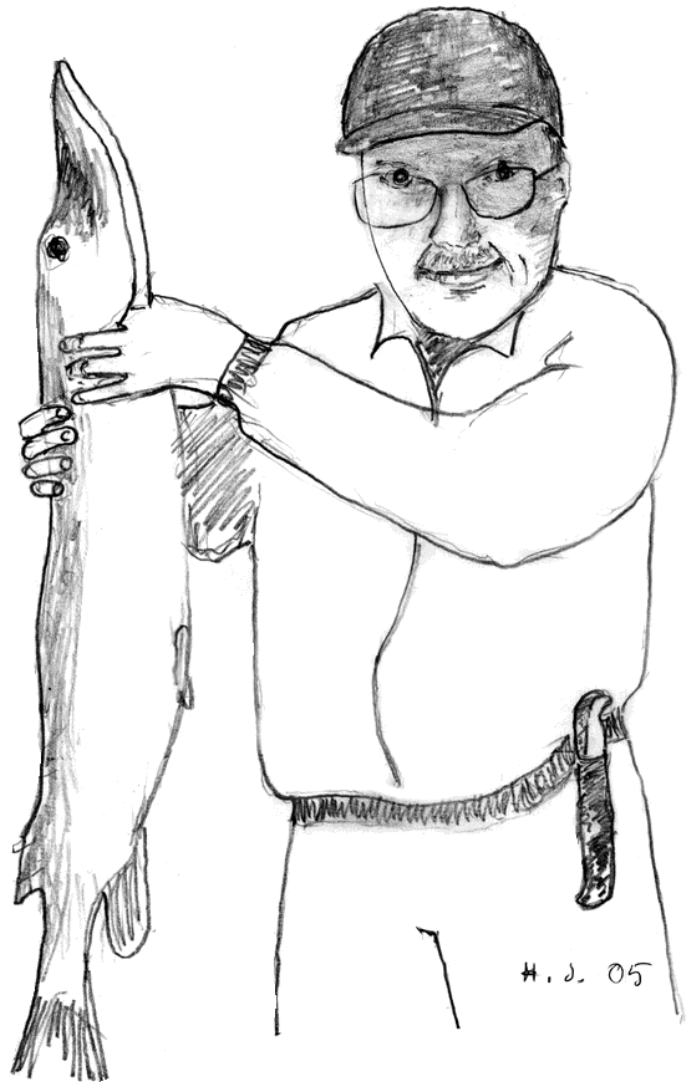
Luki Olli runojakin. Pienessä seurassa hän saattoi hauskuttaa porukkaa lausumalla juttuun sopivan runonpätjän vakavalla ilmeellä, pokkaamalla lopuksi niin kuin ennen pojille opetettiin kansakoulun alaluokilla (kumarrus ja kengänkantojen yhteen lyönti).

Olli oli rakentamisen rautainen ammattilainen ja rakenteli jatkuvasti vapaa-aikanaan. Jouduin usein kysymään häneltä neuvoa varsinkin rakennusmääräyksistä, ja niitä myös sain. Hän oli muutenkin hyvin avulias.

Ollin erinomainen muototaju tulee hyvin esiin hänen tekemisissä puuesineissä, niitä on jäänyt hänestä muistoksi moneen kotiin Mäntlahdessa.

Metsissä Olli kulki mielellään ja piti hyvässä kunnossa metsäperintöään. Hän oli vaatimaton, vapaa-aikanaan hän viihtyi parhaiten työntekoon ja kalastamiseen soveltuvissa vaatteissa. Asuun kuului puukko, niin kuin Väinö isällään aikanaan.

Olli Porkka

Piirsin oheisena olevan kuvan valokuvasta jossa hänellä ei ollut puukkoa vyöllään, joten lisäsin puukon. Kysyin hänen vaimoltaan Tarjalta puukon puuttumisesta ja hän kertoi, että kuvassa Ollilla onkin kyläilyvaatteet.

Harri Jääskeläinen.

Olli Porkka, rakennusmestari, palotarkastaja, s. 3.5.1950 - k. 30.10.2004.

RANNANTAKAA...

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti

Julkaisija: Rannantaikaa väki ry
Vastaava: Ilkka Ahmavaara
puh. 045 671 0433, erakko@dlc.fi

Toimittajat: Mervi Värri
puh. 044 506 0370, mervi.varri@dlc.fi
Susanna Korpela
puh: 044 303 9369

Taitto: Ilkka Ahmavaara
Paino: Kotkaset Oy

KOTKASET
OY KOTKAN KIRJAPAINO AB

2000 -LUVUN
KYLÄKULTTUURILEHTI,
KERRAN VUODENAJASSA.

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan alla mainittujen ilmestymiskuukausien alussa.
1. helmikuu 2. toukokuu 3. elokuu 4. marraskuu

ISSN 1795-1054

kotisivut: www.saunalahti.fi/rantai

LIITY RANNANTAKAA VÄEN JÄSENEKSI!

JÄSENMAKSU 2005: 10 €

(saat kaikki vuoden 2005 lehdet!)

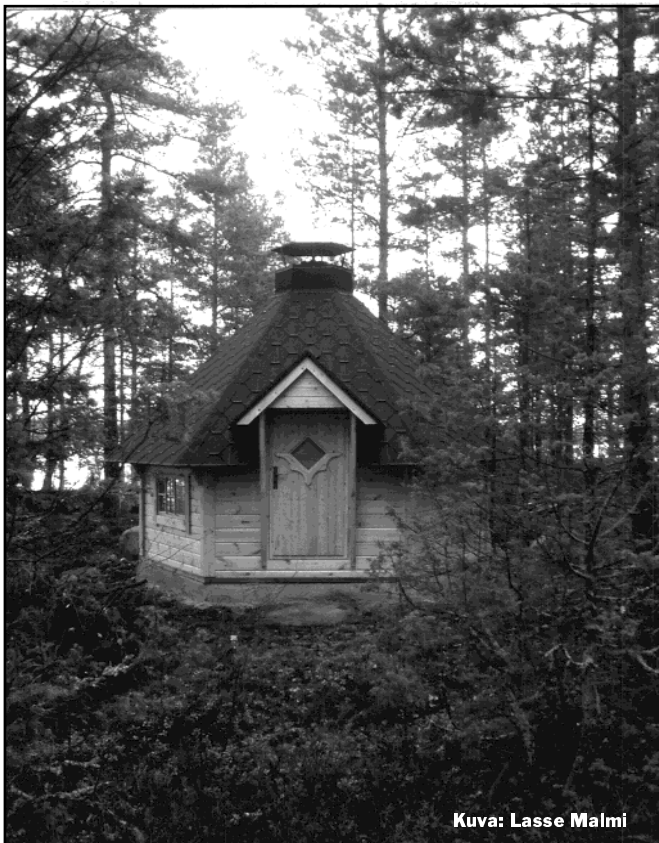
Haminan Seudun Osuuspankki 550600-261550

VEPSU JA PULTERI HERÄÄVÄT MYYTTIEN MAAILMASTA

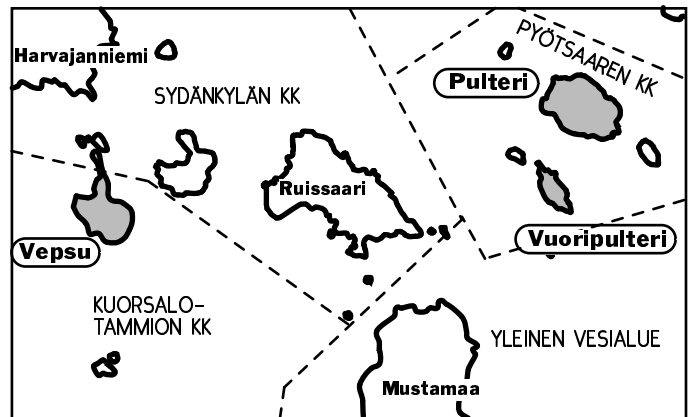
Viime aikoina on Vepsun ja Pulterin saaria jälleen kehitetty rakentamalla alueelle uusia virkistystoimintaan tarkoitettuja rakennelmia. Ne on pystytetty Pyötsaaren maosakaskunta ry:n ja Kaakkois-Suomen Ympäristökeskuksen yhteisprojektina. Kyseessä on EU-projekti, jolle on haettu EU-tukea. Tuki saatiin haetun suuruisena. Osa rahoituksesta on maosakaskunnan omaa rahaa ja talkootyötä. Kaikki rakenteet ovat saaneet tarvittavat luvat kuntien rakennustoimesta ja ympäristölupavirastosta.

Virkistysalueella sijaitsevaan **Vuoripulteriin** on rakennettu 10 neliön kokoinen Lapin Hirsi Centerin valmistama kota, joka on pystytetty muuratulle harkkosokkelille ja varustettu Lapin kota keittiöllä. Vuoripulterin laituripenkere on rakennettu saaren itärannalle, ja aikaansaajana on ollut Kaakkois-Suomen meri- ja maarakennus. Laiturin kansiosa valmistunee kesällä, mikäli alkuperäiset suunnitelmat pitävät. Talkoovoimilla tehdään Vuoripulteriin kevään aikana puuvaja, jonne Virolahden kunta toimittaa poltettavat puut.

Kota avataan yleiseen käyttöön kaikkien rakenteiden valmistuttua ja projektin päätyttyä 28.02.2006.

Kuva: Lasse Malmi

Vepsuun on rakennettu kaavoitetulle rakennusalueelle (rakennusoikeutta 150 neliötä) Lapin Hirsi Center valmistama kota. Se on kooltaan 17 neliötä ja rakennettu eristetulle ja raudoitettulle betonilaatalle. Tämänkin kodan sisältä löytyy Lapin kota keittiö. Kaakkois-Suomen meri- ja maarakennus on tehnyt laituripenkereen saaren itärannalle. Tämän laiturin kansiosan pitäisi valmistua keväällä 2005. Edellä mainittujen lisäksi on Vepsuun tehty myös perinteinen 8-renkainen kaivo, sekä tasattu varasto-puuvajan pohja. Itse varasto-puuvaja sekä WC tulevat valmistumaan talkoilla keväällä 2005. Vepsun kota tulee pääasiallisesti osakaskunnan käyttöön.

Pulterin saaren on kaavoitetulle rakennusalueelle rakennettu maosakaskunnan rahoittamana 10 neliön kota, joka on pystytetty muuratulle harkkosokkelille. Kodan on valmistanut Lapin Hirsi Center ja sen sisälle on laitettu Lapin kota keittiö. Saaren pohjoisrannalle tehdään Vuoripulterin ja Vepsun tapaan laiturin ja puuvajan ja WC. Kota tulee osakkaiden käyttöön.

Kodat sijaitsevat suojelu- ja virkistysalueella, joten saariin pystytetään informaatiotaulut, joissa kerrotaan suojelualueen rajoituksista. Alueen maa- ja vesialueet ovat osakkaiden omistuksessa ja Pyötsaaren kalastuskunnan valvonnassa. Siellä saa kalastaa jokamiesoikeuden edellyttämällä tavalla. Lisää tietoa kalastusoikeuksista saa **Marjatta Korpelalta**.

Toimitus

Kuva: Lasse Malmi

AVANTOON SAIMAALLE

Pääsiäislauantaina maaliskuun 26. päivä Huurteiset Uimarit ry Klamilasta teki perinteisen kevätretkensä. Mukaan pääsivät kaikki avantouintia harrastavat, jäsenyys Huurteisissa ei ollut välttämätöntä, matkasta joutui vain maksamaan muutaman euron enemmän. Mäntlahdesta, "Raussin kaupalta" eli Poelmanin talon kohdalta, Vuorelan linja-autoon kiipesi 7 innokasta avantouimaria autossa olevien 20 matkajan lisäksi.

Tällä kertaa matkan kohteena oli Anttolan Hovi Mikkelin suunnassa, joten tiedossa oli yli kahden tunnin linja-autossa istuminen. Matka meni mukavassa seurassa nopeasti, sää oli aurinkoinen ja janoisten varalle Huurteiset olivat varanneet juomia mukaan.

Linja-auto vei uimarit lähes rantaan asti. Puistotie oli kapea ja aivan peilikirkas jäästä, joten jyrkässä mutkassa eivät auton jarrut pitäneet vaan auto liukui lumipenkkaan. Onneksi rantaan ei enää ollut matkaa kuin sata metriä.

Rannassa oli hirsisauna, jossa oli mukavat pukuhuoneet sekä miehille että naisille. Vaihdettiin uimapuvut päälle ja mentiin saunaan, joka ei ollut ainakaan liian kuumaksi lämmitetty.

Sauna oli tarkoitettu noin kymmenelle hengelle ja parinkymmenen uimarin ahtautuessa saunaan tunnelma oli tiivis. Onneksi välillä käytiin uimassa kirkasvetisen Saimaan avannossa. Sinne oli niin pitkä matka, että jalat ehtivät melkein paleltua takaisin tullessa, jos ei ollut kenkiä jalassa. Aina kun joku lähti uimaan tuli lauteille tilaa.

Jälkeenpäin ihmeteltiin, miksi kaikkien piti rynnätä yhtä aikaa saunaan, kun aikaa olisi kyllä ollut riittävästi vaikka olisi saunottu vuorotellen.

Uimisen jälkeen mentiin lounaalle Anttolan Hoviin. Ruoka oli aivan erinomaista ja sitä sai seisovasta pöydästä noutaa niin paljon kuin halusi. Kotimatkalle kerättiin evääksi lounaspöydästä ja kassalta pieniä suklaamunia ja pupuja.

Paluumatkalla poikettiin viinitilalle, josta voitiin ostaa tuomisiksi puolukasta, viinimarjoista, koivunmahlasta ym. tehtyjä kotiviinejä. Jostain syystä kotimatkaan meni huomattavasti kauemmin aikaa kuin tulomatkkaan. Ehkä se johtui monista pysähdystaivoista, joita kuljettaja teki matkustajien pyynnöstä. Kaiken kaikkiaan matka oli onnistunut ja Huurteiset miettivät jo ensivuoden kevätmatkan kohdetta.

Mervi Värri

Kirkasvetisellä Saimaalla näki pohjaan kahdesta metristäkin. Pikkukuvassa Olli-Pekka Korpela ja Peppe Tiitta tyynnyttävät hartaudella Avannon Tuimaa Henkeä.

Kaikki eivät mahtuneet saunaan kerralla. Aurinkoisessa säässä kelpasi vuoroa odotella saunan rappusilla lekotellen. Vas. Herman ja Laila Poelman, Seppo Peltola, Erkki Toikka, Toni Jaakkola ja Mervi Värri.

ILMOITUKSIA REVITÄÄN

Olemme törmänneet ikävään ilmiöön kylillämme, laittamiemme ilmoitusten repimiseen. Aikoinaan Toivolaan pystyttämämme valokuvanäyttelyä revittiin, jonka takia se poistettiin Toivolasta. Nyt ilmiö jatkuu. Ilmoitustauluille laittamiemme Kaakonrannan kyläyhdistyksen, Rannantaikaa väen sekä kansalaisopiston ilmoituksia on revitty ilmoitustauluilta etenkin Pyötsaareissa. Ilmiö on ikävä sillä tiedotamme toiminnasta ja tilaisuuksista, joihin kaikki kyläläiset ovat tervetulleita.

Tiedustelimme kenelle Pyötsaaren ilmoitustaulu on tarkoitettu sekä kalastuskunnan puheenjohtajalta **Marjatta Korpelalta** että osakaskunnan puheenjohtajalta **Jorma Summalta**. Molemmat olivat hyvin hämmästyneitä asiasta ja olivat sitä mieltä, että ilmoitustaulu on tarkoitettu kaikille. He kehoittivat meitä edelleen laittamaan ilmoitukset myös Pyötsaareen. Se näyttää kuitenkin turhalta, sillä laittamamme ilmoitukset ovat hävinneet ilmoitustaululta jo seuraavana päivänä.

Repijä on ahkera, sillä uusi ilmoitus häviää säännöllisesti vaikka laittaisimme kuinka monta uutta. Se on ikävää, sillä tilanteen ollessa tämä jäävät pyötsaarelaiset ilman tietoa yhteisistä tapahtumista kylillämme eivätkä näin ollen pysty osallistumaan, jos eivät tiedä tapahtumien ajankohtaa.

Toimitus

KYLÄPOSTI KEHITTYY JA KATOAA 1900-LUVULLA

Lähteet: Seija Tolsa, Marja Taari, Tuomo Montonen ja moni muu sekä Postimuseon arkistosta Soile Siitola ja Karri Hara.

Posti käytti apunaan yksityisiä autoja kuljettajineen keräämään ja kuljettamaan postia 1900-luvun alkukymmenillä kunnes se hankki omia autoja. Ensimmäinen postilinja-auto hankittiin Suomeen vuonna 1921. Linja-autoja käytettiin lähinnä Pohjois-Suomessa kuljettamaan postia ja matkustajia. Eteläinen reitti kulki Helsingistä Haminan kautta Lappeenrantaan.

POSTIA RAKILAAAN

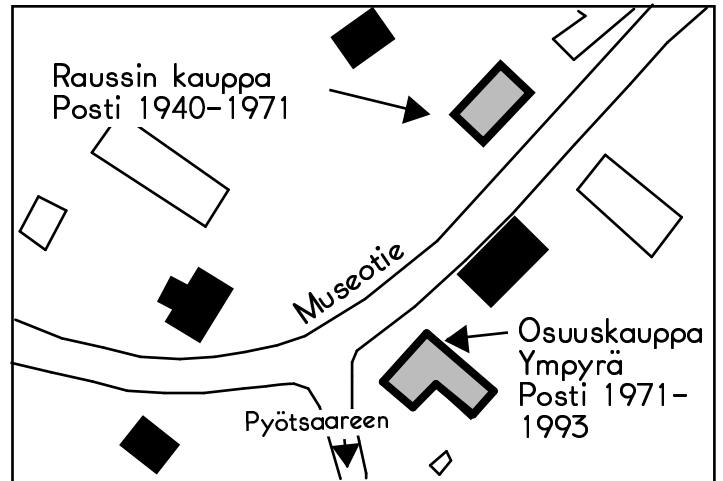
Postilinja-auto lähti Helsingistä aamulla ja oli Haminassa puolen päivän jälkeen, josta se lähti kohti itää klo 13 aikoihin. Se jätti rakilalaisten postin Kartanon suoralla olevaan postilaatikkoon, josta asukkaat itse hakivat postinsa. Siirtolaisten tultua ja asetuttua Rakilaan siirrettiin laatikko 1950-luvun alussa lähemmäs kylää ns. Kalarannan mäelle. **Sulo Ihalainen** muistelee, että laatikko on jouduttu uusimaan muutaman kerran niin, että paikallaan, joskin lähes käyttämättömänä, oleva laatikko on jo kolmas.

Postilinja-auton tulo kylälle oli yleensä tapahtuma, joka keräsi kyläläisiä yhteen. Rakilassa postilaatikon edustalle kokoontui joukko kyläläisiä jutustelemaan ja vaihtamaan kuulumisia hyvissä ajoin ennen postiauton saapumista. Postin tultua laatikkoon paikalla olijat etsivät sieltä omat postinsa. Jos naapuri ei ollut paikalla, saatettiin ottaa hänenkin postit mukaan ja kotimatalla käydä tervehtimässä naapuria postin kera.

Posti saapui hyvin perille näinkin, mutta 1980-luvun alkupuolella Rakilassa siirryttiin laatikkokantoon. Jokaiseen taloon hankittiin omat postilaatikat, joihin posti alettiin jakaa. Lähellä olevien talojen postilaatikat kerättiin yhteen paikkaan postinjoon nopeuttamiseksi, mutta osa sai laatikkonsa portin pieleen. Vielä 1990-luvulla haettiin kuitenkin lauantain ja sunnuntain sanomalehdet Kalarannan mäeltä. Nykyisin sanomalehdet tulevat aamuisin jokaisen omaan laatikkoon ja päiväpostikin tulee aamupäivän aikana.

Rakilalaisten postilaatikko.

MÄNTLAHDEN POSTIASEMA

Pyötsaaren, Mäntlahden, Tammion ja Kuorsalon postit tuotiin Raussin kauppaan, josta ne sitten kyläläisten toimesta haettiin. Kaupasta sai myös ostaa postikortteja ja -merkkejä.

Mäntlahti sai oman postikonttorin ja -pankin, kun Raussin kaupan omistaja **Evert Raussi** nimettiin joulukuussa 1940 Mäntlahden postiaseman hoitajaksi. Huhtikuussa vuonna 1947 postiaseman hoitajaksi nimettiin **Armas Raussi** ja helmikuussa vuonna 1955 **Esteri Raussi**. Posti oli Raussin nimissä, mutta kaupan myyjätär **Aino Tolsa** hoiteli sitä. Hän oli aamuisin seitsemän jälkeen kaupassa ottamassa vastaan Lappeenrannasta tulevan postilinja-auton. Auton miesrahastaja kantoi aina viirulliset postisakit sisälle asti ja sen jälkeen kuljettaja ja rahastaja kävivät aamukahvilla Raussin keittiössä.

Raussin kaupassa oli huone, joka toimi postikonttorina. Huoneen välioveen oli tehty luukku, joka avattiin kun posti oli selvitetty klo 13 jälkeen. Kauppa oli tässä vaiheessa yleensä täynnä väkeä, sillä kyläläiset olivat saapuneet

Raussin kaupan viimeiset päivät. Takahuoneessa posti ja toimisto. Om. Tapani Korpela. (rantai 1/4-10) Oikealla ylhäällä: Raussin kauppa talvella 1988. Om. Leena Sakki. (rantai 1/12)

hakemaan postejaan. Posti jaettiin huutamalla henkilön nimi, jonka posti oli jakovuorossa. Postin sai hakea myös muina aikoina. Sunnuntaisin posti jätettiin Raussin eteiseen, josta jokainen kävi itse etsimässä omansa.

Myöhemmin kauppaan tehtiin hylly, jossa oli lokeroita postin lajitteluun. Jokaisella taloudella oli oma lokero, josta posti oli helppo löytää, kun joku tuli hakemaan sitä. Kaupan saneeraus yhteydessä postikonttori siirrettiin toiseen päähän kauppa ja oven viereen tehtiin pienempi luukku, jonka kautta posti- ja pankkiasioita hoidettiin. Laatikkokantoon Mäntlässä siirryttiin vuonna 1975 **Annikki Malmin** toimiessa postinjakajana.

POSTIASEMA UUSIIN TILOIHIN

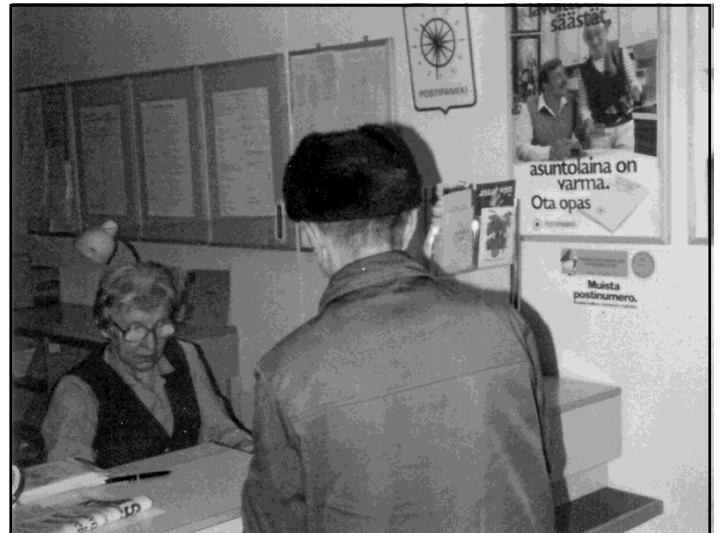
Raussin kauppa vastapäätä oli Osuuskauppa Ympyrä, jonka toiminta loppui vuonna 1969. Montoset ostivat rakennuksen ja saneerasivat siitä itselleen asuintalon. Talon itäiseen päähän tehtiin tilat postiasemalle, jonne se muuttikin Raussin kaupasta. Uusiin tiloihin avatun postiaseman hoitajaksi nimettiin toukokuussa vuonna 1971 Aino Tolsa. Hän toimi postin hoitajana eläkepäiviinsä asti. Viimeiset vuodet hän kävi työssä Haminasta, jonne hän oli muuttanut. Haminasta kulki arkipäivisin linja-auto seitsemäksi Mäntlähteen, mutta viikonloppuisin ei aamuvuoro ajanut, joten silloin Aino Tolsa joutui tekemään työmatkansa taksilla.

Ennen eläkkeelle pääsemistään Aino Tolsa opetti talossa asuvan **Anna-Liisa Montosen** hoitamaan postiasemaa ja -pankkia. Naapuritalossa asuva **Irja Leander** oli tarvittaessa tuuraajana postissa ja Anna-Liisa Montosen jäätyä eläkkeelle nimettiin hänet Mäntlähteen postiaseman hoitajaksi.

Posti- ja telelaitos muuttui vuonna 1990 liikelaitokseksi. Vielä vuonna 1988 uskoteltiin liikelaitoksen toiminnan joustavuuden ja tulosvastuullisuuden vaikuttavan niin, että alueelliset tarpeet voitiin paremmin ottaa huomioon. Mäntlähteen postiasemalle liikelaitostaminen merkitsi kuitenkin loppua. Se sulki ovensa lokakuussa 1993.

POSTIA SAARIIN

Pyötsaaren postin haki Mäntlähdessä postinhakija. Jokainen talo toimi vuorollaan postihakijana ja hakuvuoro vaihtui viikoittain. Jotkut talot eivät itse hakeneet postia vaan pestasivat esimerkiksi koululaisia hakemaan sen. **Rauno Saarin** muisteli hakeneensa eräänä kesänä postia Härkäluodossa lomailleen sellotaitelija **Wikbergin** puolesta sekä **Viljam Pihljertan** puolesta, jolta hän sai palkaksi verkkoja.

Postissa asioimassa v.83 Heikki Tolsa, postinhoitajana Anna-Liisa Montonen. Om. Tuomo Montonen. (rantai 1/13)

Vuonna 1975 nimettiin Pyötsaaren vakituiseksi postinkantajaksi **Annikki Malmi** ja Pyötsaaren posti alettiin jakaa laatikoihin. Hänen jäätyään sairaseläkkeelle jatkoi **Merja Pihljerta** hänen työtään vuodesta 1979 vuoden 1981 loppuun, jolloin Pyötsaarenkin posti alettiin jakaa autolla.

Tammion ja Kuorsalon posti haettiin myös Raussin kaupasta työhön nimetyn kantajan toimesta. Posti toimitettiin saariin talviaikaan hevosella ja sulan veden aikaan moottoriveneellä. Kuorsaloon ja Tammioon ei postia kuljetettu joka päivä vaan kolmena päivänä viikossa. Kantajina toimivat mm. **Nestori Lommi, Mooses Pitkänen, Mauri Pitkänen, Unto Korjus ja Aarre Lommi**. Vuoden 1969 lokakuusta vuoden 1970 kesäkuuhun postinkanto oli kokonaan keskeytyksissä, koska ei löydetty kantajaa. Myöhemmin aikoina postia on kuljetettu saariin myös Viklalla.

Mervi Värri

Vasemmalla Venäjän vallan aikainen Mäntlähteen postileima 1900-luvun alulta.

Alla 50-luvun Mäntlähteen postiaseman leima. Puuvartinen metallileimasin.

Postimuseon kirjaston arkistot.

1.5.1902 - 1.12.1940
MÄENLAHTI
POSTIPYSÄKKI

1.12.1940 - 1.5.1952
MÄENLAHTI
POSTIASEMA I

1.5.1952 - 1.10.1993
MÄNTLAHTI
POSTIASEMA I

HUHTIKUINEN VIIPURIN VALLOITUS

Lähdimme yhdessä veljeni Jarkon kanssa Mäntylahden kyläläisten yhteiselle Viipurin matkalle lauantaina 09.04. 2005. Lähtö tapahtui kello 07.00 Haminan linja-autoasemalta, josta J. Ahosen auto meidät ja n. 10 muuta kyläläistä otti kyytiin.

Haminasta auto ajoi suoraan Vaalimaan rajalle, josta passin tarkistusten ym. rajamuodollisuuksien jälkeen pääsimme melko sujuvasti Venäjän puolelle. Siellä ensimmäinen etappimme oli todella edullinen ostospaikka Viipurin Veikot. Sieltä ajoimme Viipurin keskustaan, jonne saavuimme n. klo 10, ja jossa matkanjärjestäjä Ahonen tarjosi meille pullakahvit Punaisen Torin kupeessa. Heti autosta noustuamme saimme seuraksemme muutaman paikallisen kauppiaan, jotka tarjosivat meille CD-levyjä, tauluja ja pitsiliinoja, mutta tällä kerralla kauppoja ei syntynyt ja saimme nauttia aamukahveistamme kohtalaiseen rauhaan. Tämä ei tosin koskenut Jarkkoa, joka sai seurakseen hyvin puheliaan miehen, joka kaupustelun ohessa kertoi juttujaan lähes koko kahvitauon ajan, mutta valitettavasti kielitaitomme ei riittänyt ymmärtämään hänen tarinointiaan.

Kahvien jälkeen meillä oli kaksi vaihtoehtoa: jatkaa linja-auton mukana tavarataloihin ja muihin ostospaikkoihin tai lähteä niin sanotusti valloittamaan Viipuria keskenämme. Päätimme valita jälkimmäisen vaihtoehdon, ja kävelimme Punaiselta torilta suoraan Viipurin torille. Heti torille saavuttuamme muutama innokas levykauppias tuli pyytämään meitä heidän myyntipisteeseensä katsomaan levyjä, mutta luovutti kuitenkin yllättävän helposti kieltäytytämme ja kerrottuamme, ettei meillä ole heidän kaipaamiaan levylistoja mukana.

Ensimmäiset kolme tuntia vierähtivätkin sitten ihan huomaamatta, kun innostuimme kiertelemään Kauppahallia ja toria ympäri. Mukaan tarttui levyjen lisäksi koriste-esineitä, pyyhkeitä, vaatteita, ym. halpoja heräteostoksia. Kaiken kolmen tunnin sateessa tullaamisen jälkeen huomasin ensimmäisen ostoinnokkuuteni jo hieman laannuttua, että toiseen kenkääni oli tullut reikä ja kaikki vesi kaduilta oli tullut sisälle kaiken mudan tarttuessa housujeni lahkeisiin. Raihnaisen olemuksemme masentamana päätimme mennä syömään jo aiemmin hyväksi (tosin kalliiksi) toteamaamme NordWest-ravintolaan, joka sijaitsee aivan Pyöreän Tornin vieressä. Tilasimme molemmat 10 euroa maksaneet pizzat, joita odotellessa meitä lähestyi mies, joka tarjoutui piirtämään meistä muotokuvan 5 euron hintaan. Kieltäytyttyämme hän pudotti hintaa eurolla, jolloin Jarkko suostui kustantamaan muistoksi kuvan minusta. Hetken poseeraamisen jälkeen sainkin käsiini melko taitteellisen oloisen piirroksen, joka oli hintansa väärti.

Pienehköt mutta maistuvat pizzat saatuamme päätimme käydä katsomassa jonkin paikallisen baarin tunnelmaa ja suunnistimme kohti läheisiä neon-valoja. Astuimme valojen välkkeessä sisälle pieneen hämyiseen huoneeseen, joka paljastuikin baarin sijaan paikalliseksi pelicasinoksi. Emme kuitenkaan kehdanneet enää kääntyä, vaan suuntasimme tiskille ja yritimme tilata suomeksi. Paljastui, ettei henkilökunnasta kukaan osannut suomea, joten jouduimme vaihtamaan todella vähäiseen venäjänkielentaitooni ja

saimme pienten väärinymmärrysten jälkeen eteemme pienet lasilliset juomia.

Siinä tyhminä seistessämme ajattelimme sitten, että kun kerran täällä ollaan, niin pelataan sitten myös. Se olikin varmasti typerin päätöksemme koko reissun aikana, sillä yritettyämme ensin työntää väkisin rahojamme pelikoneeseen myyjä tuli neuvomaan, että kone hyväksyy vain tiettyjä seteleitä. Saatuamme rahat koneeseen yritimme saada selkoa pelin toimintatavoista, mutta eipä sekään onnistunut suomalaisten hedelmäpelien periaatteella. Loppujen lopuksi samainen myyjä huomasi vaikeutemme ja opasti meitä yhdessä toisen myyjän kanssa pitkän puhetulvan kera, mutta ymmärsin sanoista vain yhden sieltä ja toisen täältä, joten kokonaisuus jäi hahmottamatta. Siinä hämmennyksessä Jarkko onnistui myös kaatamaan lasinsa lattialle, ja samaan sekasortoon saapui paikallinen miliisi ihmettelemään, kuinka tyhmit suomalaisuristit yrittävät pelata yksinkertaista peliautomaattia...hetken ihmeteltyään päätti hänkin jäädä neuvomaan, mutta hänkin venäjäksi. Lopputuloksena 100 ruplan panoksella 2 myyjän ja yhden miliisin avustuksella voitimme mahtavat 9 ruplaa, kiitimme kauniisti ja poistuimme noloina koko paikasta.

Tämän jälkeen päätimme vielä kierrellä loppuajan torilla, kunnes oli aika palata linja-autolle. Sen luokse saavuttuamme törmäsimme jälleen jo aiemmin tapaamaamme Jarkon kaveriin. Hän valitteli ensin kovaan ääneen sadetta, kunnes alkoi kertoilla mahtipontisesti huijatoa jotain todella hyvää kalajuttua, jolle hän nauroi kovaan ääneen ja oletti meidän tekevän samoin. Hänen mielikseen koitimme näyttää siltä, että ymmärrämme häntä täysin.

Kun kaikki olivat saaneet rahansa tuhlettua ja saapuivat lähtöpaikalle, niin starttasimme kohti koti-Suomea aika-taulun mukaisesti klo 15.00. Palumatka sujui väsyneissä mutta hilpeissä tunnelmissa, ja Venäjän rajalta selvittyämme saimme vielä mahdollisuuden käydä tuhlaamassa viimeiset rahat raja-kaupassa. Sieltä tarttui mukaan vielä muutama tuominen, ja vaikka kaikki rahat olivatkin menneet, niin ei kaduttanut yhtään. Vielä viimeinen passintarkistus Suomen puolella, ja kotiin pääsy oli vain ajan kysymys. Kun kaikki kassit oli viimein saatu kotioven sisäpuolelle, niin rojahdin sohvalle ja päätin, että tällaiselle reissulle lähdetään vielä uudestaan!

Susanna Korpela

Vanhaa kaartiä reissussa: Vas. Sirpa Jääskeläinen, Eeva Salasto, Pertti Seppälä, Ritva Ijäs ja Laila Poelman.

KALAMAJAN KUULUMISIA

JA MUUTA RAKILAN OSAKASKUNNAN ASIAA:

Osakaskunnan toimintaa on jo kahden vuoden ajan väritänyt huolehtiminen oikeudesta pitää kalamajaa Rakin Kotkassa. Nyt olemme saamassa sopimuksen, jonka mukaan saamme sille paikan viereisestä Itä-Kotkan saaresta.

Vaikka olemme kynsin ja hampain olleet pitämässä kiinni entisestä paikasta, tammikuun 9. päivä näytti, ettei se ole paras mahdollinen. Käytännöllisesti koko tontti oli ollut veden alla ja majan sisälläkin vettä oli ollut 60 cm. Olemme päättäneet rakentaa hirsimökin uudeksi kalamajaksi. Työtä varten on muodostettu toimikunta, joka järjestää talkoita, hankkii materiaalit ja hoitaa juoksevat asiat. Kylän ilmoitustauluilta löytyvät toimikunnan tiedotukset.

Kalastusasiat ovat pääpiirteissään entiset, mutta valvontaa lisätään. Kalastusluvut ovat vielä ensi vuonna samanhintaisia kuin viime ja tänä vuonna. Lisälupien määrä on enintään 10 pyydysyksikköä. Jaakko Ravi myy edelleen osakaskunnan luvat. Myös kalastusalueen valvoja käy valvontamatkoilla vesialueellamme, joten pitäkäähän luvat kunnossa ja mukana kalastettaessa.

Antero Soranta, puheenjohtaja

Kuva: Antero Soranta

KYLÄYHDISTYS TOIMII

Kyläyhdistyksen tämänvuotinen toiminta aloitettiin toimintasuunnitelman mukaisesti erittäin onnistuneella nukke-teatteritapahtumalla, joka keräsi runsaasti kansaa Toivolaan. Viipurinreissukin toteutui, matka sujui kimmelluksitta ja hauskaa oli vaikka vettä tulikin taivaantäydeltä.

Koulunäyttelyn avajaiset pidetään Toivolassa lauantaina 23.7. ja näyttely on avoinna siellä myös sunnuntaina 24.7., minkä jälkeen se siirretään Haminan kirjastoon kolmen viikon ajaksi kaikkien nähtäväksi kirjaston aukioloaikoina.

Moni onkin lisäksi jo ehtinyt kaivata kukkalaatikkoa Museotien ja Pyötsaarentien risteyksessä. Tiehallinto on nyt luvannut toimittaa sen taas iloksemme ja kylän kaunistukseksi, kiitos heille siitä.

Kyläyhdistyksen jäsenmaksu päätettiin pysyttää 10 euronä, maksulomakkeet jaetaan postilaatikkoihin vielä toukokuun aikana. Hyvää kesää kaikille!

Eeva Salasto, puheenjohtaja

SUUNNISTAMISEN JALO TAITO

MRP järjesti taannoin suunnistuskurssin, jonka teoriaosuus toteutettiin kahtena iltana Toivolassa. Osallistujia oli runsas kourallinen ja vetäjinä kaksi kokenutta suunnistuksen ammattilaista: Veijo Riivari ja Leo Pernu. Tutustuimme karttamerkintöihin, suunnistuskarttoihin ja niiden lukemiseen sekä kompassiin, suunnistimme "teoriassa" ja suunnittelimme suunnistusreittejä. Kurssin vetäjät kannustivat meitä vahvasti, olimme heidän mielestään "tosi hyviä". Kävimme ulkonakin ottamassa suunnat kuka mihinkin, ainakin oikeaan ilmansuuntaan olisimme kaikki lähteneet kulkemaan. Uskon, että me läpäisimme kurssin, vielä on kuitenkin maasto-osuus kurssista kokematta, se järjestetään keskiviikkona 25.5., kokoontuminen Toivolassa klo 17.30, ja sinne ovat kaikki ei-kurssilaisetkin tervetulleita. Siellä se osaminen sitten käytännössä punnitaan. Nähdään siellä!

Eeva Salasto
yksi kurssilaisista

Kuva: Leo Pernu

Suunnistuksen teoriaa pönttämässä vas. Eeva Salasto, Roni Tiilikka, Aleks Tiilikka ja Arto Tauria.

SANA ON VAPAA OSASTO...

MUUAN MIELIPIIDE

Klamilassa ollaan huolestuneita kyläkoulun kohtalosta. Virolahti on lopettanut pieniä kyläkouluja ja oppilaat on siirretty Virojoen kouluun. Klamilan kouluun tarvitaan lisää oppilaita, jotta koulu säilyisi kylällä.

Vilniemen koulussa, jota Mäntlahdenkin lapset käyvät, alkaa olla liikaa oppilaita. Mäntlahden lapset voisivat siirtyä oppilaisiksi Klamilan kouluun, sillä matka Klamilaan on melkein yhtä pitkä kuin Vilniemellekin ja Klamilan koulussa olisi tilaa.

Nimimerkki "Avantouimari"

TAPAHTUU KESÄLLÄ

25.5. klo 17:30 SUUNNISTUKSEN MAASTOHARJOITUS
Kokoontuminen Toivolassa.

8-10.7. LUONNONKASVEILLA VÄRJÄYSKURSSI
Seuraa ilmoituksia.

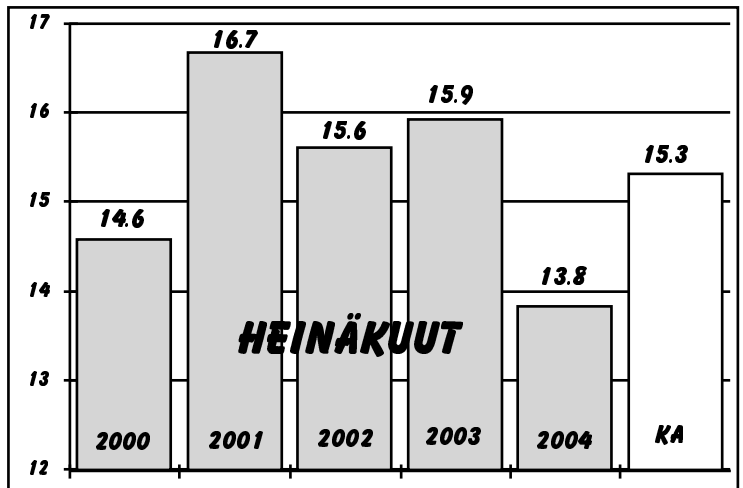
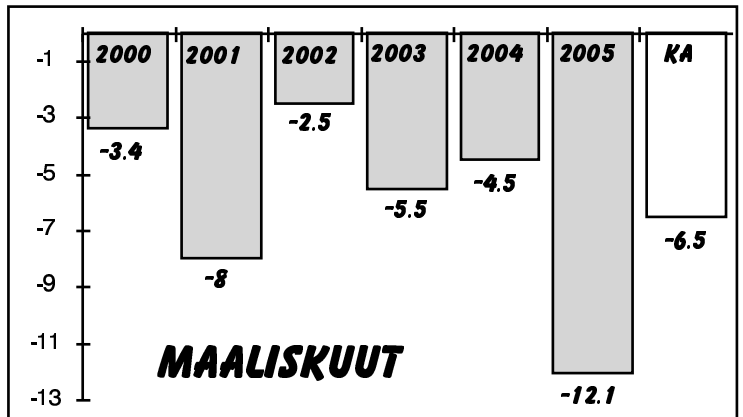
14.7. klo 19 MAAKIRKKO TOIVOLASSA

23-24.8. KOULUN MUISTONÄYTTELY TOIVOLASSA
Seuraa ilmoituksia.

pv	2000	2001	2002	2003	2004	KA	2005
1	14	16	14	15	13	14.4	
2	13	18	13	14	12	14	
3	14	14	16	17	15	15.2	
4	14	15	15	13	14	14.2	
5	14	15	18	15	13	15	
6	14	15	15	12	13	13.8	
7	13	17	16	17	13	15.2	
8	17	16	16	17	9	15	
9	15	20	16	13	10	14.8	
10	13	19	12	15	15	14.8	
11	11	19	19	15	13	15.4	
12	18	19	18	15	14	16.8	
13	19	17	18	13	16	16.6	
14	14	17	16	18	15	16	
15	15	14	13	15	12	13.8	
16	16	22	15	21	13	17.4	
17	16	18	12	14	9	13.8	
18	18	19	13	14	13	15.4	
19	17	19	18	15	9	15.6	
20	17	19	20	15	19	18	
21	16	18	19	17	12	16.4	
22	17	20	19	16	14	17.2	
23	17	12	15	14	17	15	
24	11	11	17	17	16	14.4	
25	17	15	13	20	14	15.8	
26	14	17	13	16	14	14.8	
27	12	16	17	21	13	15.8	
28	10	13	18	16	19	15.2	
29	11	17	12	22	17	15.8	
30	10	19	13	16	17	15	
31	15	11	15	16	16	14.6	
KA	14.6	16.7	15.6	15.9	13.8	15.3	

KARJAKININ SÄÄ

Vanhakyläläisen **Timo Karjakinin** heinäkuun lämpötilat aamuisin klo 6-7 aikoihin, sekä keskiarvoja.

KORKEAT VEDET JA ILMASTONMUUTOS

Merentutimuslaitoksen Itämeri tutkija **Hanna Boman** lähetti meille täsmennyksiä viime lehtemme tietoihin, sekä paljon lisätietoa vedenkorkeuksista.

- Edellinen Haminan ennätys 166 cm oli vuonna -86 eikä -87.
- Talven lehdessä julkaistu käyrrämme ei esitä tuntikeskiarvoja vaan tasatuntihavaintoja.

Artikkelimme väite "runsaiden saateiden suolapulsseja estävästä vaikutuksesta" hämmästytti tutkijaa.

- Tilastotiedoista ei käy ilmi, että myrskyjen lukumäärä olisi lisääntynyt.

1900 -LUVUN ALUN TULVAT

Haminan mareografimittaukset alkavat vasta v. 1928 ja Helsingin jo v. 1904. Helsingissä on vuoden 18.3.1913 vedenkorkeustaso saavutettu tai ylitetty 13 kertaa sen jälkeen ja 5.12.1913 14 kertaa myöhemmin vuosina. 27.11.1917 taso on ylitetty 9 kertaa.

-Yleensä tähän lahdensuon perukoille päin myrsky nostaa veden korkeammalle, Hanna Boman huomauttaa.

Ilkka Ahmavaara

HAMINA

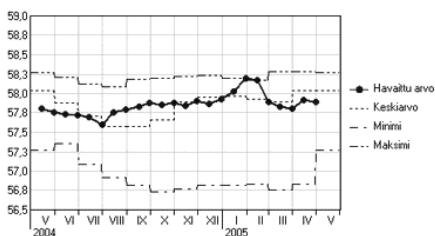
Ääriarvot havaintovuoden keski veden suhteen.

MAKSIMIT:			MINIMIT:		
v	kk	cm	v	kk	cm
2005	1	197	1975	11	-110
1986	12	166	1945	11	-109
2001	11	163	1940	1	-107
2003	12	161	1972	3	-106
1984	1	160	1959	12	-104
1990	1	158	1937	1	-104
1991	1	155	1932	3	-103
1993	1	152	1972	1	-102
1975	12	151	1998	4	-101
1999	12	145	1966	1	-101
1932	1	140	1956	2	-101
2002	3	139	1976	10	-96
1990	2	138	1934	4	-96
1989	1	138	1931	12	-96
1983	11	138	1985	1	-94
1981	11	137	1979	1	-93
1969	11	137	1951	11	-92
1944	1	137	1936	2	-92
1983	1	136	1995	5	-91
1975	9	135	1974	10	-91

POHJAVEDENKORKEUDET (Valtion ympäristöhallinto)

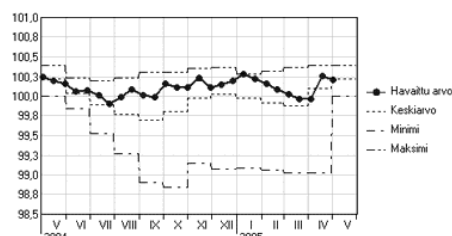
Elimäki

Pohjavedenkorkeus - Groundwater level 0=N60 + 0.00M

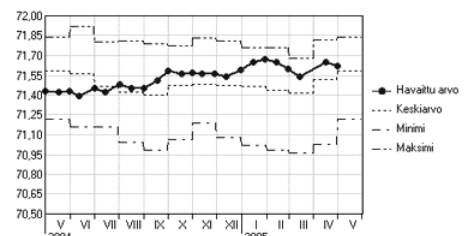
Kotaniemi

Pohjavedenkorkeus - Groundwater level 0=N60 + 0.00M

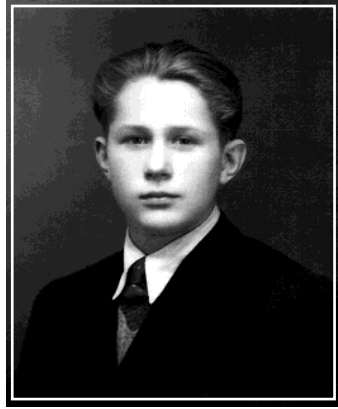

Valkeala

Pohjavedenkorkeus - Groundwater level 0=N60 + 0.00M

JORMA LOMMI 70

Jorma Olavi Lommi syntyi 3.5.1935 Sydänkylässä. Jo 5-vuotiaana hän joutui lähtemään ensimmäiselle evakkomatalleen, joka alkoi Klammin Villen kaupan pihalta helmikuussa vuonna 1940. Kuorma-auto kuljetti Jorman Myrskylään, josta palattiin kotiin vasta talvisodan loputtua 13. maaliskuuta samana vuonna.

Toiselle evakkomatalleen Jorma lähti heinäkuun lopulla vuonna 1944. Matka alkoi Metsäkylän asemalta, jossa noustiin evakkojunan härkävaunuun. Vähän aikaa vietettiin Kemiön koululla. Varsinainen evakkopaikka sijaitsi Tenhossa, jossa oli iso kartano. Jorma sai asuinpaikakseen synkässä metsässä sijaitsevan kahden huoneen mökin, jossa asuessaan Jorma osallistui talon töihin. Siitä ajasta mieleen jäi hauska muisto hevosesta, jolla tuotiin viljakuormia pellolta. Hevosen nimi oli Hippus, ja koska se oli hieman laiskan puoleinen, niin kerran Jorma päätti yhdessä Akun kanssa antaa sille vähän vauhtia laittamalla takiaispallon sen hännän alle. Hippus saikin niin kovaa kyytiä, että ehdittiin jo hieman pelästymään seurauksia, mutta onneksi takiaispallo lopulta putosi pois. Kun evakossa oltiin oltu noin kahden kuukauden ajan, niin sota loppui ja Jorma pääsi palaamaan Tammisaaresta junalla Haminaan ja takaisin kotiin. Evakkoreissulta palattuun Jorma sai omat saappaat, jotka olivat melko reilun kokoiset. Niitä esitellesään Jorma potkaisi jalalla, jolloin saapas lensi tuvan ikkunalaasiin jääden siihen kiinni.

Jo pikkupoikana Jorma opetteli kalastamaan, ja tämä harrastus onkin seurannut mukana läpi koko elämän. Kalastuksen lisäksi Jorma ehti myös urheilemaan: voittoja ehti tulla niin hiihtokilpailuissa, kolmiottelussa, keihäänheitossa kuin juoksussakin. Koulussa Jorma pärjäsi parhaiten lempiaineissaan käsitoissa, urheilussa ja uskonnossa. Armeijan Jorma kävi rannikkotykistössä Rankissa, jonka jälkeen hän palasi aiempaan työpaikkaansa Haminaan makkaratehtaalalle. Vuonna 1964 Jorma siirtyi armeijaan lihanleikkaajaksi, jossa hän ruokki yli 2000 miestä. Vuonna 1975 hän aloitti muonavaraston hoitajan työt ja jäi eläkkeelle vuonna 1993. Lihanleikkaus on kuitenkin jatkunut edelleen lukemattomien hirvien ja kotieläinten parissa niin kyläläisten kuin muidenkin iloksi.

Vaimonsa Paulan Jorma tapasi Saiivikkalan lavalla Kotolassa. Seurustelu alkoi hieman myöhemmin, ja häitä vietettiin 1.9.1957 Miehikkälän kirkossa. Aluksi asuttiin Lommin kamarissa, josta he vuonna 1958 muuttivat Haminaan ja 4.3.1959 syntyi lapsi Tarja. Keväällä 1968 perhe alkoi rakentaa mökkiä Tankholmiin. 7 vuotta myöhemmin rakennettiin talo Mäntlahteen. Nyt Jormasta on tullut jo isoisoisä, kun Tarjan kahdesta lapsesta toinen, tytär Merja sai pojan. Toimitus onnittelee 70-vuotiasta Jormaa ja toivottaa hänelle paljon tapahtumarikkaita vuosia tästä eteenpäinkin.

Susanna Korpela

PÄÄTÖIMITTAJALTA:

Me olemme maata ja maa on osa meitä. Tuoksuivat kukat ovat sisäriamme ja kauriit, hevonen – ja Suuri Kotka veljiämme. Kallioiset vuoret, mehukkaat ruohikot ja ponin lämpö, ne kuuluvat kaikki samaan perheeseen.

Elämä ei ole mitään ellei voi kuulla yksinäisen linnun ääntelyä tai sammakoitten kurnutusta lammessa öisin.

Intiaani rakastaa tuulen hempeitä ääniä sen pyyhältäessä lammien pinnan ylitse ja tuulen tuoksua, jonka keskipäivän sade on puhdistanut tai joka on havupuiden tuoksuista raskas.

Ilma on punaiselle miehelle kallis, sillä kaikki elollinen hengittää sitä. Eläin, puu, ihminen; kaikki jakavat ilman keskenään. Ilma on kaikkien yhteinen henki.

Mitä ihminen on ilman eläimiä. Mitä ikinä eläimille tapahtuu, tapahtuu myös ihmiselle. Kaikki mikä kohtaa maata, kohtaa myös maanpäällisiä.

Maa on äitimme. Kun ihminen sylkee maahan, osuu hän itseensä.

Intiaanipäällikkö Seattle ja allekirjoittanut v. 1854 – 2005.

PERUNAN VILJELYKSEN UUDET TUULET

Perinteisesti on peruna istutettu jokseenkin aurinkoisille avonaisille peltomaille. Kokemus on kuitenkin myöhemmin osoittanut perunan olevan pikemminkin varjokasvi. Varjossa se kasvaa korkeammaksi, jolloin mukulasato on suurempi.

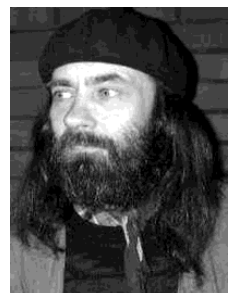
Peruna kannattaakin kylvää risukkojamme halkoviin entisajan metsäteihin, joilla ei metsän kadottua ole muutakaan virkaa. Risukot antavat metsäteille tiuhan varjon, jolloin peruna pääsee kasvamaan korkeammalle kuin täysin aukeilla paikoilla.

Perunaa varten ei siis tarvitse enää raivata peltouikeita kun riittävä perunantuotanto voidaan sijoittaa metsäteille, joitten pinta-ala on moninkertainen huonosti tuottaviin perunapeltoihin verrattuna.

Myös ns. perunannosto käy aivan tarpeettomaksi. Perunoita on aivan turha nostaa puista, sillä niiden ravistaminen sieltä on paljon helpompaa, ja ravistamalla pudonnut peruna on juuri oikean kypsä, eikä raaka kuten usein nostettaessa käy. Lisäksi ravistamiseen voi kustannuksia säästää käyttäen mielellään puissa kiipeileviä lapsia, joiden mielestä touhu on mukavaa, eivätkä he vaadi palkkaa illostansa.

Ilkka Ahmavaara

Piirros: Bo Bojensenin kuvitusta kirjasta Mark Twainin Parhaat (Tammi 1963).

KAAKONRANNAN SAPUSKAA:

Vuorossa pyötsaarelaisen **Aila Nurmelan** keittiö:

FETASILAKAT

600 g silakkafileitä
1/2 tl suolaa
1/2 tl mustapippuria
1/2 dl hienonnettua tilliä
1 rasia charme fetajuustoa (100 g)
1 purkki ruokajugurttia (200 g)
1-2 valkosipulin kynttä hienonnettu
1 rkl sinappia
1/2 dl tilliä

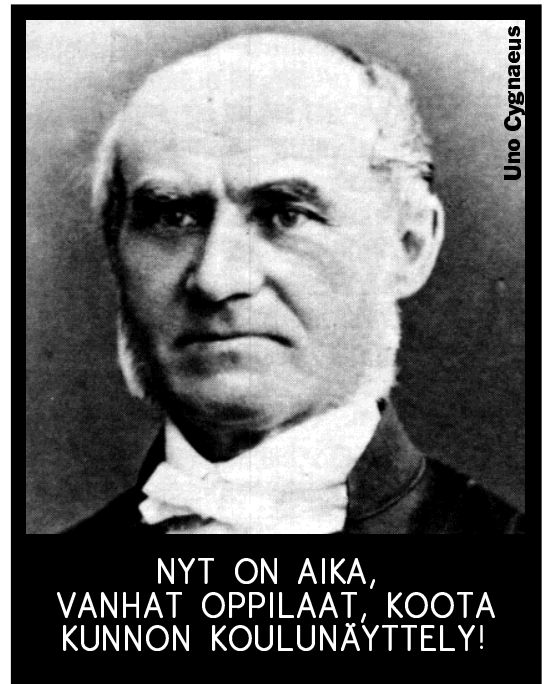
Levitä fileet työlaudalle, mausta silakat ja ripottele tilliä päälle. Rullaa silakat ja nos-
tele voideltuun uunivuokaan. Yhdistä juusto,
ruokajugurtti, valkosipuli, sinappi ja tilli.
Kaada seos silakoiden päälle. Kypsennä uu-
nissa 200 asteessa noin 30 minuuttia. Tar-
joa lämpiminä tai kylminä perunamuusin tai
ranskalaisten perunoiden kanssa.

KATKARAPUKOOKOSPANNU

(4 annosta)

100 g purjoo
2 rkl öljyä
2 punaista paprikaa
1 pussi parsakaalin nappuja
1/2 purkkia kookosmaitoa
1/2 purkkia ranskankermaa
1/2 tl suolaa
riipaus mustaa pippuria
1 pussi katkarapuja 400 g
persiljan silppua

Kuumenna ja kypsennä. Älä
keitä kermaa ja parsaa, jor-
ten lisää ne vasta viimei-
seksi pannuun. Mausta ruo-
ka. Tarjoa riisin kanssa.

Uno Cygnaeus

**NYT ON AIKA,
VANHAT OPPILAAT, KOOTA
KUNNON KOULUNÄYTTELY!**

PILOTTI, ruokakauppa kotona.

Haminan Tukku Oy kokeilee Haminassa ja sen lähialu-
eilla uudenlaista palvelumuotoa, elintarvikkeiden toimit-
tamista tilauksesta suoraan kotiovelle. Asiakkaina Tu-
kulla ovat suurtalouksien ja yritysten lisäksi myös yk-
sityistaloudet. Elintarvikkeita voi tilata puhelimella ja
myös nykyaikaisesti sähköpostilla.

Tukusta saa kaikkea mitä elintarvikekaupastakin ja ti-
laus toimitetaan suoraan kotiovelle ilman eri veloitus-
ta. Elintarvikkeiden hinnat ovat kilpailukykyisiä ja tavara
tuoretta. Koska tavaraa ei toimiteta tilaajalle tilauspäi-
vänä vaan seuraavana tai sitä seuraavana päivänä, se
pakataan vasta toimituspäivänä. Näin tuoretuote on
hyvästä kuljetusketjusta johtuen pakkauspäivän tava-
raa.

TILAA RUUAT KOTIIN:

Haminan Tukku Oy
Juha Lampikari
0400 754 675
haminantukku@haminantukku.fi
www.haminantukku.fi

Työvoimalähetit Ay
Mika Taari
040 773 3226
tyovoimalahetit@kolumbus.fi

Martti Tamminen
urakointia jo vuodesta -68:

- Metsän raivausta, puiden (myös piha) kaatoa, ajoa ja sahausta
- Polttopuuta ● Lumen aurausta ● Pieniä rakennustöitä
- Mökkitalkkarin työt

Puh: 0400-464 170
tai 040-765 9686
Rakilantie 33, 49400 Hamina

KYLÄTALKKARI

- NURMIKON JA PENSAIDEN LEIKKAUS
- LUMENLUONTI
- POLTTOPUUIDEN TEKO
- PIENIMUOTOISET REMONTIT
- IKKUNOITTEN PESU
- PUUTARHATYÖT (HARVOINTI, KASVIMAAN KÄÄNTÖ)
- PUUNKAAATO
- MÖKKIEN LÄMMITYKSET
- LAITURIEN KORJAUKSET
- MÖKKIEN KEVÄT- JA SYYSHUOLLOT
- TALVITARKKAILU, TARVITTAESSA LUMEN LUONTI MYÖS KATOILTA

SOITA:
050 343 2255
SEPPO OJALA
SIMONMÄENTIE 2
49840 MÄNTLAHTI

KENEN VESILLÄ KALASTAT?

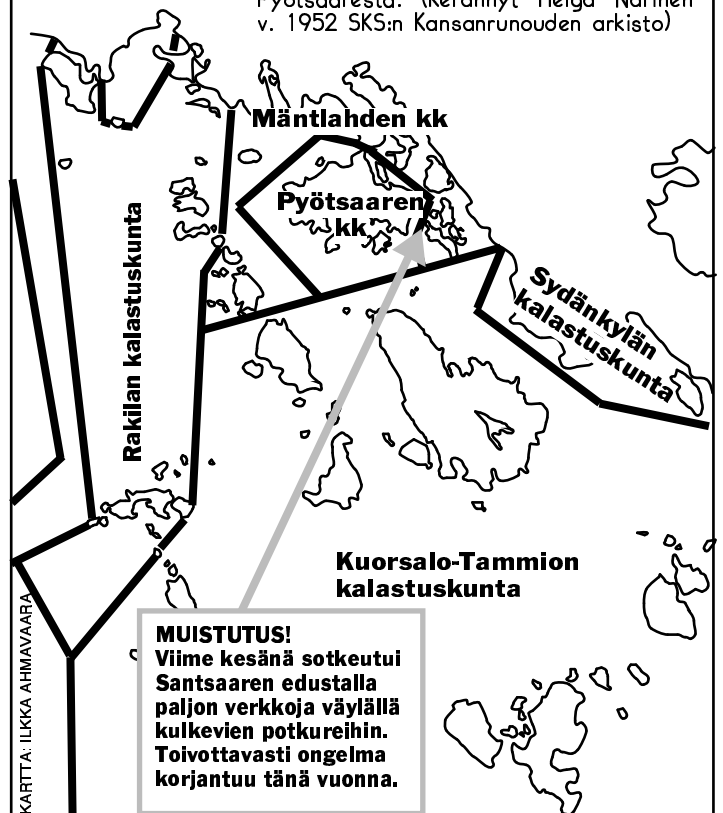
KALASTUSLUPIA JAKAVAT:

Rakila: Jaakko Ravi puh. 05-345 9708
Mäntlahti: Ari Pöntynen puh. 050 321 0395
Pyötsaari: Marjatta Korpela puh. 05-345 9878

KALAONNEA!

"Otettiin toisten verkoista sompia ja pantiin omiin, jotta saatiin kalaonnea."

Ida Raussi s. 1870 kalastajan vaimo
Pyötsaaresta. (Kerännyt Helga Narinen
v. 1952 SKS:n Kansanrunouden arkisto)

MUISTUTUS!
Viime kesänä sotkeutui
Santsaaren edustalla
paljon verkkoja väylällä
kulkevien potkureihin.
Toivottavasti ongelma
korjantuu tänä vuonna.